

Zakaj glas za Slovensko skupnost

Volilni boj za upravne volitve na Tržaškem se izteka. Ko bodo naši bralci dobili v roke to številko našega lista, bo volilne kampanje dejansko konec in bo ostalo le še nekaj ur za »razmišljanje«, kot pravimo soboti tik pred volitvami.

Čeprav so se prejšnji teden pojavili v Trstu voditelji glavnih italijanskih strank in sam predsednik vlade Spadolini, ne moremo trditi, da je bila volilna kampanja kdovekako živahna. Tradicionalnih volilnih shodov takorekoč ni več, saj govornikov na trgih skoraj nihče več ne posluša. Berlinguer in Craxi sta sicer imela na Velikem trgu še kar precej poslušalcev, vendar je to bila izjema, ki le potrjuje pravilo, da so se shodi preživeli. Je to znak politične zrelosti in osveženosti ali pa dokaz utrujenosti in takega ali drugačnega odpora do politike? Na vprašanje je seveda težko pravilno odgovoriti.

Ne glede na to pa je treba vendarle poudariti, da so vsake volitve v demokratični politični in družbeni ureditvi zelo važne, saj ljudstvo dejansko izkazuje zaupanje ljudem in listam, ki ga bodo za dobo več let zastopali v izvoljenih telesih. Pri tem pa moramo še posebej opozoriti na velik pomen bližnjih upravnih volitev na Tržaškem, za slovensko prebivalstvo pa je ta volilna preizkušnja naravnost izrednega, rekli bi celo življenjskega pomena.

Na teh volitvah se bo namreč odločalo o tem, ali se bomo Slovenci pustili ponovno potisniti v kot ali pa se bomo takemu poskusu odločno uprli in si izbojevali mesto, vlogo in nalogo, ki nam po vseh pisanih in nepisanih zakonih pritičejo. Od naših izbir in odločitev bo dejansko odvisno, kako se bo ta boj končal.

Slovensko prebivalstvo na Tržaškem mora na teh volitvah predvsem izvoliti primerno število svojih predstavnikov tako v tržaškem občinskem kot pokrajinskem svetu ter v posameznih rajonskih sosvetih ali konzultah. V ta namen pa je že skrajni čas, da se preneha cepljenje naših sil po raznih italijanskih listah, ki slovenske g'asove dejansko le izkoriščajo v svoje strankarske namene. Primer odsotnosti pozdrava v slovenskem jeziku po slovenskem članu socialistične stranke osrednjemu strankinemu tajniku Craxiju na Velikem trgu v Trstu je zadnji, in sicer zelo zgovoren dokaz za našo trditev.

— dalje na 7. strani ■

Pogovor z nosilcem liste SSk prof. A. Lokarjem

Slovenska skupnost je za nosilca liste in glavnega kandidata na volitvah za tržaški občinski svet potrdila dosedanjega občinskega svetovalca prof. Aleša Lokarja. Profesorja Lokarja, ki predava blagoznanstvo na ekonomski fakulteti v Anconi, ni treba še posebej predstavljati slovenski javnosti v zamejstvu, saj je že od zgodnje mladosti prisoten kot znanstvenik in kot politični delavec na javni pozornici.

Prof. Lokar, Vi ste univerzitetni profesor, torej znanstvenik. Kako to, da se ukvarjate tudi z aktivno politiko, kar je vsekakor nekaj nenavadnega pri nas in tudi drugod po svetu?

Zdi se mi, da v Italiji to ni tako nenavadno. Precej vidnih italijanskih politikov je univerzitetnih profesorjev, recimo kar Spadolini, Fanfani, La Malfa, Andreatta in drugi. Tudi pokojni Moro je bil univerzitetni profesor.

Pri meni je to bilo psihološko dokaj enostavno: čutil sem potrebo, da napravim nekaj za druge, za naše Slovence, kakor tudi za naše mesto v celoti. Potem pa me je »vrtinec« potegnil vase.

Ni pa lahko usklajati znanstvene in politične dejavnosti. Zelo sta si različni: znanost je obrnjena navznoter, razmišljujoča in poglobljena, preden se izreče. Politika pa je umsko enostavna, obrnjena navzven, precej cvekaška. To je težko usklajati ter verjetno tudi meni povsem ne uspe.

Kakšna izkustva ste si nabrali med zadnjo mandatno dobo tržaškega občinskega sveta?

Mislím, da je bil prejšnji občinski svet nekaj posebnega zaradi nastopa Liste za Trst. Ta je vnesla v politiko drugačne kriterije, kakor smo jih bili prej vajeni. Tradicionalna italijanska politika je uporabljala poseben žargon, ki je politikom dovolil, da se v nobeni stvari niso prav jasno izrazili, vse je ostajalo nekako nedorečeno. To jim je omogočalo, da so spreminjali svoja stališča, če so jih razmere prisilile v to, a jim tega ni bilo potrebno priznati pred svojimi volivci. Novi način je bolj odkrit in neposreden. Zdi se mi, da je to bolj demokratično, vsaj omogoča volivcem, da bolje nadzorujejo delovanje svojih predstavnikov: razpon med obljubami in realizacijami. Seveda pa je tak način bolj zahteven.

prof. ALEŠ LOKAR

Vendar je upati, da je tudi bolj učinkovit. To pa naj presodijo volilci.

Kako si razlagate, da je bilo tokrat predloženih kar petnajst kandidatnih list za novi občinski svet?

Veliko teh list je takoimenovanih »mutilnih« list, ki naj bi v glavnem motile Listo za Trst, nekatere pa naj bi motile komov, saj je Slovenska skupnost že tradicionalna politična formacija, ki je zaradi svojega resnega in poštenega dela v vseh javnih telesnih vredna zaupanja volivcev.

Je po Vašem Listu za Trst zares muha enodnevnica?

Mislím, da ne. V njej se je združil protest, ki je bil pri nas latenten še od časov STO-ja. Takrat so umetno zadušili independentistično gibanje, ki je hitro rastlo in postalo druga stranka v Trstu. Ta občutja so tlela cela desetletja, a niso zamrla. Sedaj pa so skupaj z nasprotnimi, desničarskimi in celo fašističnimi občutji bruhnila na dan v obliki Liste za Trst. V Listi so se zbrali vsi najrazličnejši resentmaji, kar jih je premoglo naše mesto. In teh je v tako postaranem okolju mnogo. Star človek pogostokrat kuha jezo na ves svet samo zato,

— dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 6. junija, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Nediški zvon; 11.00 Mladinski oder: »Zgodba o dečku, ki je postal volk«; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naši hkulturnih prireditvev; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 7. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 9.30 Alternativna kozmetika; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Beseda in pesem; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroci pojo; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Svejk« v prvi svetovni vojni; 15.00 Glasbeni ping pong; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skupina »Nova misel« z Goriškega; 18.00 Računalnik v službi človeka; 19.00 Poročila; 19.30-24.00 Zaradi vililnih izidov bo postaja odprta do 24 ure.

■ TOREK, 8. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 ratka poročila; 8.10 Dogajanja iz polpretekla dobe; 9.30 Ali ste že prebrali? 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Kulturno pismo — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek: »Najlepše bajke za najmlajše«; 14.30 Pesmi brez besed; 14.55 Naš jezik; 16.00 Prireditev partizanskega časnikarja; 16.35 Evergreeni; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Tekmovanje pevskih zborov Slovenije »Naša pesem 1982« v Mariboru; 18.00 Junakinje v dramitiki: Ferdo Kozak: »Vida Grantova«; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 9. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Slovensko planinstvo na Tržaškem o dzačetkov do danes; 9.30 Alternativna kozmetika; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Literarni listi; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek: »Pojte, pojte, drobne ptice«; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Ciril Zlobec: »Moj brat svetnik«; 15.00 Ameriški gledališki musical; 16.35 Motivi z malega zaslona; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: — Mladi izvajalci: Dijaki-pianisti iz razreda prof. Ksenije Brass na podružnici Glasbene matice v Bazovici; 18.00 Pesniki so čudenje sveta; 18.40 Iz beležnice Viljema Černa; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 10. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Doma in na tujem; 9.30 ravica do pokojnine in socialnega varstva; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladi pred mikrofonom; 14.55 Naš jezik; 15.00 Jugoslovanski izvajalci; 16.35 Južnoameriški motivi; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Nedeljski koncert v Mali dvorani gledališča Verdi v Trstu 2. maja letos; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Sodobne slovenske novele; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 11. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Tri slovenske sestre: 130 Let Družbe sv. Mohorja; 9.30 Stilno pohištvo; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Literarni listi; 12.00 Na goriškem valu — Beležka; 13.00 Poročila; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Ciril Zlobec: »Moj brat svetnik«; 15.00 Odrtrganá kulisa; Film in filmska glasba; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Kulturni dogodki; 18.40 Kako ti je ime? 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 12. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Videti, vedeti, vaditi — mali leksikon telesne kulture in prostega časa; 9.30 Onkra jzvezd, literarni fragmenti v prozi, ki jih zлага Miran Košuta; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Danes in jutri. Oddaja o Reziji — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladi pisci; 14.55 Naš jezik; 15.30 Dijaška tribuna; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«; 18.00 Izidov Predan: Modar hlapec«. Izvedba: Beneško gledališče, režija: Adrijan Rustja; 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« ■ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, štev. 157 ■ Odgovorni urednik: Drago Legiša ■ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 772151

Pogovor z nosilcem liste...

■ nadaljevanje s 1. strani

ker ni več mlad. Kljub temu pa živimo v tem mestu in moramo v njem preživeti za nas in naše sinove.

Ali se Vam ne zdi, da je Lista za Trst odgovorna, da se je kolo zgodovine v Trstu obrnilo za nekaj desetletij nazaj, vsaj kar zadeva odnose med Italijani in Slovenci?

Ta nevarnost obstaja. Vendar se ji moramo upreti. Možnosti sta dve: ali gremo na linijo zaostrovanja in možnega konflikta, ali pa na linijo dialoga. Trenutno se mi zdi, da je bolj primerna ta druga linija: v ta namen je treba biti čimbolj prisotni z dejstvi in argumenti in tako pomagati kljub vsemu potiskati naprej kolo zgodovine. Priznam, da se je prejšnja ravna pot spremenila v klanec, a upam, da se bomo znali vzpeti nanj. Na vrhu pa nas morda čaka spust na drugo, lažjo stran.

V čem vidite rešitev za gospodarska, družbena in konec koncev tudi politična vprašanja Trsta?

Ne razumem, kako si lahko zamišljamo razvoj Trsta brez zaledja. Konec koncev ima tudi Cecovini vilo na Padričah. Nadaljnji razvoj Trsta je v povezovanju z zaledjem. Prej ali slej bo do tega moralo priti, ker je to naravna danost, ne človeška izmišljotina ali ideologija. To, seveda, ne izključuje drugih dodatnih pobud.

Dodal bi še, da je to, po mojem globokem prepričanju, možno ne toliko z naslonitvijo na državni kapital in pobudo, kakor

je to bilo v Trstu tradicionalno, ampak z razvojem svobodnega, novativnega podjetništva.

Danes v gospodarstvu govorimo o štirih gospodarskih dejavnikih: zemlji, kapitalu, človeku ali delovni sili in tehnološki novaciji. Samo združitev vseh štirih dejavnikov bo pripeljala Trst iz sedanjih sipin, ki so brezihodne.

V tem okviru, kakšna je po Vašem nalogu Slovenske skupnosti in Slovencev na splošno?

Vsako razume, da imamo v tem kontekstu Slovenci velike možnosti, že samo zaradi naše naravne dvojezičnosti, in ali dvokulturnosti, če se smem tako izraziti. V bodočnosti nas bi to lahko pripeljalo celo do vodilne vloge v Trstu. Prvič v zgodovini tega mesta. Če in kdaj bomo to dosegli, pa je drugo vprašanje. Vsekakor, nikoli z zaostrovanjem konfliktov in z nerazumevanjem do naših someščanov. Kljub vsemu jih moramo upoštevati, čeprav priznam, da pogostokrat ni lahko.

Kaj bi povedali slovenskim volivkam in volivcem nekaj dni pred volilno izbiro in volilnimi odločitvami?

Naj volijo Slovensko skupnost, ker je to zanje pravišnja politična formacija. Dejansko se danes kaže, da je Slovenska skupnost moderna stranka za Slovence, ki mislijo s svojo glavo. V njej je možno svobodno zbiranje ljudi in mnenj, kar v sedanjem trenutku ni malo.

Atentati v Zahodni Nemčiji

Na območju Frankfurta in v samem mestu so neznanci v torek v zgodnjih jutranjih urah izvedli štiri teroristične atentate. Peklenski stroji so eksplodirali v treh kroških za ameriške častnike ter v glavnem stanu petega ameriškega armadnega zbora. Zahodno-nemška tiskovna agencija DPA je prejela anonimno sporočilo, iz katerega izhaja, da si odgovornost za teroristične atentate prevzemajo takomenovane revolucionarne celice. Nekaj ur kasneje pa je že omenjena tiskovna agencija prejela pismeno sporočilo, ki pravi, da predstavljajo dinamični atentati uvod v vrsto drugih protestnih akcij ob bliž-

njem obisku ameriškega predsednika Reagana v Zahodni Nemčiji. Atentati niso povzročili nobene žrtve, temveč le gmotno škodo, ki znaša nad 150 milijonov lir. Revolucionarne celice so po mnenju zahodno-nemške sodne oblasti nekakšen privesek znane teroristične organizacije Rote Armee Fraktion.

Ameriški predsednik Reagan bo prišel na obisk v Bonn v sredo devetega junija. Na ozemlju Zahodne Nemčije bo ostal tri dni in med drugim obiskal Zahodni Berlin. Zahodno-nemške oblasti pripravljajo izredne varnostne ukrepe.

Neuvrščeni zasedajo v Havani

V kubanski prestolnici Havani se je pričelo zasedanje zunanjih ministrov neuvrščenih držav. V diplomatskih krogih menijo, da se bo razvila zelo živahna razprava zlasti v zvezi s predlogom resolucije, ki jo je sestavila kubanska delegacija in ki ostro graja Veliko Britanijo, ker je vojaško posegla na Falklandskem otočju. V sredo je prispel na Kubo argentinski zunanji minister Costa Mendez, ki bo obrazložil stališče svoje vlade. Opazovalci menijo, da se s predlogom te resolucije ne

bodo strinjali zlasti predstavniki tistih držav, ki simpatizirajo z Londonom. Zunanji ministri neuvrščenih držav bodo razpravljali tudi o drugih aktualnih mednarodnih problemih, zlasti o položaju na Bližnjem vzhodu. Sporno bo verjetno tudi vprašanje, ali naj se vrhunsko srečanje priredi v iraški prestolnici Bagdadu, kot je bilo predvideno. Nekateri menijo, da Bagdad ni najprimernejše mesto za vrhunsko srečanje glede na vojno med Irakom in Irakom.

Ob tridesetletnici upravnih volitev na Tržaškem leta 1952

Pred tridesetimi leti so bile v Trstu in v okoliških krajih občinske volitve. Tedaj so ti kraji formalno bili sestavni del Svobodnega tržaškega ozemlja (STO): Trst in današnja tržaška pokrajina sta bili v coni A STO-ja, katero so upravljali Angloameričani, severni del Istre pa je sestavljal cono B STO-ja, ki jo je upravljala jugoslovanska vojaška oblast. Med Italijo in Jugoslavijo so bila v teku pogajanja za razdelitev Svobodnega tržaškega ozemlja, a rešitev je bila še daleč. Italija ni namreč hotela prepustiti cone B Jugoslaviji, Jugoslavija pa se je obotavljala, da bi celotno ozemlje cone A prišlo pod italijansko oblast. Zato je povsem razumljivo, da so taki dogodki kot npr. upravne volitve imele tudi neko mednarodno razsežnost, saj so bile do neke mere pokazatelj, kaj si želi Tržačani: ali vrnitev pod Italijo ali ohranitev STO-ja. Tržaški volivci je lahko izbiral med strankami, ki so se z vsemi silami borile za povratek celotnega STO-ja k Italiji, in med strankami, ki so hotele ohranitev STO-ja. V prvo skupino so spadale italijanske nacionalne stranke kot DC, PRI, PLI, misovci in socialdemokrati pa tudi nekatere manjše politične skupine, drugo skupino pa so sestavljali independentisti, zbrani v Blocco triestino in v Fronte dell'indipendenza del libero stato giuliano, slovenske nekomunistične skupine — Slovenska demokratska zveza (SDZ), Slovenska krščansko-socialna zveza (SKSZ) in Skupina neodvisnih Slovencev (SNS) — zbrane v Slovenski narodni listi (SNL), in dve komunistični stranki: prosovjetska komunistična partija STO-ja (KP STO) in projugoslovanska Slovansko-italijanska ljudska fronta (SILF). Ti zadnji dve stranki sta pred sporom med Titom in Stalinom junija 1948 tvorili enotno gibanje, po tem datumu pa sta si bili v zelo ostrem nasprotju.

Volilni boj je bil silno oster. Demokristjani, republikanci, socialdemokrati in liberalci, da ne omenimo misovcev in drugih desničarskih skupin, so prav radi brenkali na nacionalistične strune in se bili proti vsemu, kar je bilo »slovanskega«. Upoštevati je tudi treba, da so 20. marca 1952 predstavniki italijanskih nacionalnih strank organizirali v Trstu manifestacije proti angloameriški Zavezniški vojaški upravi (ZVU) cone A STO-ja, ker naj bi kljub obljubam ta premalo ščitila italijanske interese v mestu in na Svobodnem tržaškem ozemlju. Protestirali so tudi proti jugoslovanskim oblastem v coni B, češ da preganjajo istrsko prebivalstvo italijanskega porekla. Manifestacije so se kmalu izrodile v hude izgrede, ki so trajali nekaj dni. Italijanska vlada in javnost sta uradno podprli demonstrante.

Na začetku petdesetih let so tržaški Slovenci bili razdeljeni v tri tabore. Večina je soglašala s tezami kominformistične KP STO-ja, ki jo je vodil Vittorio Vidali; del Slovencev je sledil pozivom projugoslovanskih komunistov, drugi pa so spremljali delovanje Slovenske narodne liste (SNL), koalicije med »liberalno« SDZ, »katoliško« SKSZ in »laično« SNS. Za volitve 1. 1952 je v okoliških občinah, in sicer v devinsko-nabrežinski, zgoniški, repentabrski in dolinski občini (ne pa v Miljah), prišlo do sodelovanja med projugoslovansko Ljudsko fronto - SILF in med SNL. Nastala je skupna Lista slovenske skupnosti (LSS), ki je bila nastrojena proti Vidalijevemu komunistom, ki so na prejšnjih volitvah 1. 1949 dosegli relativno

večino skoraj po vseh okoliških občinah, in proti italijanskim nacionalnim strankam.

Volilni boj je bil silno oster tudi med strankami, ki so jih volili Slovenci. Glavna tema v medsebojnih polemikah in obračunih je bilo vprašanje Svobodnega tržaškega ozemlja. Vidalijeva KP STO-ja se je proglašala za edino resnično braniteljico neodvisnosti STO-ja in očitala Titovim komunistom, da barantajo s Svobodnim tržaškim ozemljem in tako prodajajo Trst Italiji. Podobnih očitkov so bile deležne tudi slovenske nekomunistične stranke. Med SNL in med projugoslovansko Ljudsko fronto je prišlo torej do premirja, saj sta obe skupini napadali predvsem kominformistično partijo Vittoria Vidali in jo obtoževali, da hoče prihod Italije v Trst. Do teh očitkov je prišlo tudi zato, ker je KPI, kateri sicer KP STO-ja formalno ni pripadala, odkrito zahtevala vrnitev celotnega STO-ja k Italiji. Poleg tega so italijanske oblasti šteje glasove, ki jih je dobila Vidalijeva partija na prejšnjih upravnih volitvah, za italijanske.

V tržaški občini ni prišlo do povezave med projugoslovansko SILF in med SNL, ker je Slovansko-italijanska ljudska fronta imela nekaj italijanskih kandidatov, ki niso hoteli sodelovati s slovenskimi kandidati SNL. Tudi kandidati SNL niso bili navdušeni nad sodelovanjem z italijanskimi kandidati SILF. Tako sta SNL in SILF nastopali v tržaški občini ločeno. V podeželskih občinah je prišlo do ustanovitve Liste slovenske skupnosti (LSS) tudi zaradi novega volilnega reda, ki je dovoljeval povezavo med različnimi strankami in ki je bil večinski: stranka ali skupina strank, ki bi na volitvah prejela relativno večino, bi imela zagotovljeno dvotretjinsko večino v tržaškem občinskem svetu, štiripetinsko večino pa v občinskih svetih okoliških občin.

Na volitvah 25. maja 1952 je LSS zmagala v vseh okoliških občinah, razen v Dolini, kjer so zmagali Vidalijevi komunisti. V Miljah se LSS ni predstavila. Ko je bilo pozneje treba izvoliti župane, pa je prišlo do sporov in LSS je kmalu nato propadla.

V tržaški občini so koalirani demokristjani, socialdemokrati, republikanci in liberalci dosegli relativno večino in si zato zagotovili dve tretjini vseh izvoljenih občinskih svetovalcev. KP STO-ja je ohranila svojo hegemonijo med slovenskimi volivci in izvolila 6 svetovalcev. SNL in SILF sta povečali število svojih glasov, vendar je vsaka, kot že leta 1949, izvolila po enega svetovalca v tržaški občinski svet.

Najpomembnejša značilnost tržaških uprav-

dalje na 8. strani ■

—0—

VRHUNSKO ZASEDANJE V VERSAILLESU

Na pobudo francoskega predsednika, socialista Mitterranda se bodo v petek, 4. junija zbrali v Versaillesu najvišji predstavniki Združenih držav, Kanade, Japonske, Zahodne Nemčije, Velike Britanije, Francije in Italije. Šlo bo za osmo letno vrhunsko srečanje industrijsko najbolj razvitih držav na svetu. Računajo, da bo prisotnih v tem znanem francoskem gradu kakih 2600 delegatov, za katere so francoske oblasti sprejele izredne varnostne ukrepe. Predstavniki sedmero industrijsko najbolj razvitih držav na svetu si bodo izmenjali mnenja o novih tehnologijah, o trenutnem stanju gospodarstva, o brezposelnosti, o denarnih problemih, o energetskem stanju, o svetovni trgovini, o odnosih med vzhodom in zahodom in med severom ter jugom.

Ameriški predsednik Reagan je prispel v Pariz v sredo. Po vrhunskem zasedanju v Versaillesu bo prispel na obisk v Rim, odkoder bo nadaljeval pot v Bonn ter končno v London.

Stavka zaradi premične lestvice

Tajništvo enotne sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL je v sredo oklicalo splošno stavko v znak protesta proti sklepu Zveze industrijcev, naj se enostransko odpove pogodba o premični lestvici. V zasebnih podjetjih, ki pripadajo Zvezi industrijcev, so delavci stavkali štiri ure. Prav tako štiri ure so stavkali delavci tistih poldržavnih podjetij, ki se še niso pričela pogajati za obnovo delovne pogodbe. Vsi ostali delavci pa so stavkali eno uro, uslužbenci mestnih prevozov pa četrt ure. Stavka pa ne velja za železničarje in za uslužbence pri letalskih prevozih.

Gre za prvi odgovor sindikalnih organizacij na sporočilo Zveze industrijcev, da se odpoveduje dogovoru o premični lestvici iz leta 1975. Sindikati smatrajo sklep Zveze industrijcev za grobo izzivanje, ki zasluži odločen in takojšen odgovor delavcev. Enotno sindikalno tajništvo v svojem sporočilu poudarja, da pomeni sklep Zveze industrijcev poskus, da se delavci ponižajo. Zato sindikati pozivajo vlado, naj da dober zgled in naj takoj prične pogajanja za obnovo delovne pogodbe javnih uslužbencev in delavcev. Sindikati hkrati pozivajo demokratične politične si-

le, naj zahtevajo od vlade, da se zavzame za obnovo delovne pogodbe za javne uslužbence, odgovorne sile v okviru podjetnikov pa pozivajo naj zastavijo svoj vpliv, da bi prišlo čimprej do pogajanj za obnovo delovnih pogodb.

V krogih, ki so zelo blizu vladi, poudarjajo, da je ministrski predsednik Spadolini z zaskrbljenostjo in obžalovanjem vzel na znanje sklep Zveze industrijcev, ki enostransko odpoveduje sporazum o premični lestvici. Vlada meni, da je Zveza industrijcev svoj sklep sprejela prav v trenutku, ko bi se morala pričeti nova pogajanja za obnovo delovnih pogodb, pri čemer bi predmet pogovorov postal tudi problem mezdne dinamike.

Sklep Zveze industrijcev bo po vsej verjetnosti imel posledice tudi znotraj sedanjega parlamentarne večine in vladne koalicije same. Tako je tajnik social-demokratske stranke Pietro Longo že zahteval razčiščenje znotraj vladne koalicije. Pri tem je grajal samega ministrskega predsednika, češ da so bili nekateri sklepi vlade protislovni in delno tudi demagoški, zaradi česar po njegovem ni več časa za kompromise in povprečnost.

Mejni prehod pri Lipici odprt za mednarodni promet

Na mejnem prehodu pri Lipici je bila v soboto opoldne pomembna slovesnost. Ta mejni prehod je namreč postal prehod prve kategorije, kar pomeni, da je zdaj dovoljen tudi mednarodni promet s potnimi listi.

Slovesnosti so se udeležile številne osebnosti z obeh strani meje. Trak sta prerezala podtajnik v ministrstvu za javna dela Giorgio Santuz in sekretar za notranje zadeve SRS Tomaž Ertl.

V pozdravnem govoru je predsednik občinske skupščine Sežana Tihomir Kovačič omenil, da je sprememba mejnega prehoda v višjo kategorijo simbol za trdno sodelovanje med SFRJ in italijansko republiko.

Deželni odbornik za promet Rinaldi je povedal, da se novoodprti mednarodni mejni prehod uvršča v širši okvir sodelovanja med obema državama, med katere je kot zadnjo podobno meddržavno pobudo omenil podpis sporazuma o mednarodnem obmejnem prometu, ki so ga pred nekaj dnevi podpisali v Vidmu.

Sekretar za notranje zadeve SRS Ertl je v svojem govoru razvil misel o meji med Italijo in Jugoslavijo, ki velja za najbolj odprto evropsko mejo. Tako odprta meja pa je nedvomno tudi most za razvijanje dobrih sosedskih odnosov in pomoč

pri ohranjanju narodne biti tako Slovencev v Italiji, kot Italijanov v Jugoslaviji. Podtajnik za javna dela Santuz pa je v svojem zaključnem nagovoru poudaril, da se tako izpopolnjujejo infrastrukture, ki povezujejo italijansko in jugoslovansko avtocestno omrežje. Delo za podobne cestne povezave je pomembno, ker ga morajo načrtovati tudi v mednarodno-evropskem merilu. Z italijanske strani, je zaključil svoj govor podtajnik Santuz, so pripravljene preučiti vse možne oblike sodelovanja v okviru obstoječih sporazumov med Jugoslavijo in Italijo.

—o—

BANI IZVEN OBMOČJA

Skupščina področja za znanstvene raziskave je včeraj izločila iz svojega območja del vasi Bani, ki je uradno spadal v cono na podlagi ustanovnega zakona in variante tržaškega regulacijskega načrta, kar je vzbujalo še dodatno zaskrbljenost krajevnega prebivalstva zaradi nevarnosti odvajanja slovenske zemlje.

V nedeljo, 6. junija, bo ob 17. uri na vrtu Finžgarjevega doma na Opčinah

PRAZNIK
mladih pevcev

»VESELA POMLAD«

Nastopajo: Otroški zbor »Vesela pomlad«, Otroška folklorna skupina »Tabor« (vodi Anka Kocijančič), Mlajši mladinski zbor »Vesela pomlad«, Čarodej »Renor« iz Trsta in Ansambel »Bratov Krt« iz Strajna pri Kamniku.

Poskrbljeno bo za prigrizek in domačo kapljico.

V slučaju slabega vremena bo program v dvorani Finžgarjevega doma.

MARIJA MIOT V DSI

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je svoj zadnji večer posvetilo srečanju s poezijo narečne pesnice Marije Miotove, ki je pred tednom dni doživela svoj 80-letni rojstni dan. Pesnica, je pokazala, da nič preveč ne mara za svoj visoki jubilej, je recitala vrsto svojih pesmi in jih obenem z živo besedo razlagala, pojasnila njihov nastanek in povedala veliko o preteklem življenju pri Svetem Ivanu, kjer je vedno živela in preživela težke preizkušnje.

O Mariji Miot in njenem poetičnem svetu je z veliko občutljivostjo govorila Irena Zerjal, ki je opozorila na mesto in vlogo Marije Miot v širši slovenski literarni ustvarjalnosti.

V slovenskih zborovskih krogih je znana revija mladinskih pevskih zborov v Zagorju pri Savi. Pred leti so se je udeleževali otroški in mladinski zbori GM iz Trsta, letos pa so se odzvali vabilu prof. Majde Hauptman, ki je članica odbora revije v Zagorju, mladi openski pevci, ki pojejo v zboru »Vesela pomlad«. Zbor, ki deluje že peto leto, vodi Franc Pohajač in se je posebno v zadnjih letih razvil v homogeno in glasbeno lepo zveneče pevsko telo.

Revija mladinskih pevskih zborov v Zagorju je razčlenjena na šest kategorij. Mladi openski pevci pa so nastopili v razredu mlajših mladinskih pevskih zborov. Nastopili pa so na koncertu, ki je bil v petek, 28. maja popoldne. Zapeli so tri pesmi: Vrabčevo »Barčico«, »Kaj je domovina«, ki jo je uglasbil J. Jež, in Maličevo »Zdravljico«. Na koncertu je poleg njih pelo še devet zborov, pevске revije pa se je skupno udeležilo 60 pevskih zborov, ki so bili razvrščeni v kategorije otroških

zborov, mlajših mladinskih, mladinskih, dekliških in mešanih mladinskih pevskih zborov. V razredu fantovskih zborov se letos ni prijavil niti en zbor.

Mladi pevci zboru »Vesela pomlad« so na koncertu pokazali, kako znajo zapeti. Zanje pa je bilo še posebej zanimivo poslušanje jutranjega koncerta in ogled Zagorja. Članica odbora učiteljica Majda Danev pa se je tudi udeležila posveta ob zaključku pevске revije, na katerem so pri-

SLOVENSKA PROSVETA
DRUŠTVO SLOVENSkih
IZOBRAZENECV

vabita na premiero filma

SLEDOVI (o škofu Baragu)

v sredo, 9. junija, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva 3.

Film govori o Baragu, o zemlji, ki ga je dala, in so zemlj, ki jo je prepojil s svojim znojem in s svojo ljubeznijo.

Baragu bomo sledili od rodne Slovenije preko misijonskih postaj okrog Velikih jezer do njegove zadnje življenjske postaje Marquette.

Realizacija filma, ki so ga izdali v Kanadi, je zahtevala devet let. Film je barven, v slovenščini in traja 62 minut.

Cerkveni koncert na Opčinah

Župnija Sv. Jerneja na Opčinah je 31. maja še posebno slovesno zaključila letošnje šmarnice: organizirala je koncert treh pevskih zborov. Nastopil je mladinski zbor »Vesela pomlad«, ki ga vodi gospod Franc Pohajač, moški zbor Novega sv. Antona ter domači cerkveni mešani zbor pod vodstvom Janka Bana. Na sporedu so bile za to priliko primerne cerkvene pesmi. Kvalitetna raven koncerta je bila prav zadovoljiva.

V zadnjem času se je openski cerkveni zbor — tudi po številu pevcev in pevk — razvil v vsega upoštevanja vredno pevsko telo, ki se z uspehom loti lahko tudi zahtevnejših skladb. Moški zbor Novega Sv. Antona pa je, poleg smiselne interpretacije, pokazal tudi lep in prijeten zvok. Tu-

di v tenorjih, kar je redkost. Posebej pa je presenetil številni mladinski zbor s svojimi petdesetimi pevci. Še posebej je razveseljivo, da imajo Opčine tako številni mladinski zbor, saj bodo ti pevci, ki so že v prvi mladosti vzljubili zborovsko petje čez nekaj let osvežili in pomnožili zборе odraslih. Že s tem nastopom pa so mladi pevci pokazali lepo pevsko-tehnično kulturo in homogenost za kar ima odločilne zasluge njihov neumorni in požrtvovalni pevovodja Franc Pohajač. Na elektronskih orglah je spremljal mladi Vinko Škerlavaj. S primernimi pojasnili je koncert povezovala Anka Peterlin. Koncert je bil do- stojen in razveseljiv glasbeni dogodek.

U. V.

sotni skušali razčleniti vrsto vprašanj, ki jih mora reševati in mora biti z njimi seznanjen vsakdo, ki se ukvarja s petjem in še posebej z delom pri mladinskih in otroških pevskih zborih. Pevska revija v Zagorju je pomembna tudi zaradi pedagoškega dela, ki ga opravlja med slovenskimi mladinskimi pevskimi zbori.

Po lepem uspehu na nastopu v Zagorju pri Savi pa se openski živžavčki niso

■ dalje na 7. strani

Poimenovanja osnovnih šol na Goriškem

V teku so priprave za poimenovanje osnovne šole v Sovodnjah, ki bo prihodnjo nedeljo dopoldne. Pripravljani odbor je vložil mnogo truda, da bo ta slovesnost čim lepše uspela. Z delom so začeli že pred leti, vsi Sovodnjenci so veliko prispevali v sklad za poimenovanje, domačin Vlado Klemše je pripravil zajetno brošuro za to svečanost, celovit prikaz življenja in dela Petra Butkoviča pa je izpod peresa Marjana Breclja. Kot znano, bo sovodenjska šola nosila ime po domačem župniku in piscu Petru Butkoviču - Domnu. Odkrili bodo kip, ki ga je izdelal Negovan Nemeč, med programom pa bodo osnovnošolski otroci recitali iz del Petra Butkoviča, kar bo prav gotovo nekaj posebnega, saj bodo njegove pesmi prvič izvedene v taki obliki.

Preteklo nedeljo pa je bila slovesnost za poimenovanje osnovne šole v Jamljah, ki nosi ime po Igu Grudnu. Številno občinstvo, učence, starše, učitelje ter predstavnike šolskih in političnih oblasti je najprej pozdravila predstavica pripravljalnega odbora, sledilo je odkritje kipa Igu Grudnu; zatem so osnovnošolci in mladinci iz Jamlj podali recital Grudnovih pesmi, dekliski zbor iz Devina pa je zapel nekaj pesmi. Sledil je govor gospe Milice Pahor, učiteljice iz Sempolaja, ki je prikazala zgodovino šole. Ravnateljica didaktičnega ravnateljstva iz Doberdoba dr. Mirka Brajnik - Saksidova je v svojem jedrnatem govoru podčrtala pomen našega

KULTURNA PRIREDITEV SLOVENSkih ŠOL V RONKAH

Na pobudo večnamenskega središča v Ronkah, v okviru katerega deluje z velikim uspehom in vztrajnim delom slovenska komisija, bo v nedeljo 13. junija v Ronkah kulturna prireditev, na kateri bodo sodelovali otroški vrtec in osnovna šola iz Doberdoba. To je zelo prijetna novica, saj nam je dokaz, da naše šole v Laškem uspešno delujejo in da pripomožemo k osveščanju naših ljudi na tem predelu goriške pokrajine. Razveseljiva je tudi vest, da bo letos verjetno tudi zelo lepo število vpisanih (vpisovanja so namreč še v teku) tako na osnovni šoli v Ronkah kot v otroškem vrtcu v Rumjanu; upajmo, da bo število raslo iz leta v leto.

šolstva, vlogo šole pri izobraževanju naših otrok in izrazila željo, da bi tudi današnji otroci ljubili slovensko šolo in se zanjo žrtvovali, kakor so se naši predniki in s tem gojili tudi ljubezen do naroda in jezika, kar nam tako lepo priča tudi pesnik, po katerem se danes šola imenuje. Poudarila je tudi pomen sodelovanja med šolo in domačim prebivalstvom in važnost vzgoje do sočloveka, kar je tako dosledno izpričal Igo Gruden. Sledil je pozdrav doberdobskega župana dr. Maria Lavrenčiča, ki je med drugim položil veliko važnost slovenski šoli in njeni rasti, saj sta le dobra vzgoja in napredek naše šole porok za nadaljnji razvoj naše narodne skupnosti. V imenu SKGZ je pozdravil Edmund Košuta, ki je šoli v Jamljah poklonil sliko goriškega umetnika Silvana Bevčarja. Učenci osnovne šole iz Nove Gorice so tudi prinesli svoj pozdrav in sliko, ki so jo

Določitev zemljišč za ljudske gradnje

Na seji občinskega sveta, ki je bila v ponedeljek 24. maja, so bile potrjene lokacije za gradnjo 137 zadružnih stanovanj v Gorici. Kot je znano, varianta regulacijskega načrta predvideva nova zemljišča za gradnjo ljudskih stanovanj; teh bo 137 in jih bodo zgradile nekatere stanovanjske zadrage. Zemljišča se nahajajo v Ul. Lungo Isonzo, Torriani, v Podgori in ul. Campi. Medtem ko je bilo za prve tri lokacije glasovanje soglasno, je prišlo pri zadnji, to se pravi za zemljišče, ki je last zavoda Sv. Družine, do deljenih stališč. Svetovalec SSK dr. Andrej Bratuž je nasprotoval temu sklepu občinskega odbora in se zavzel, da na tej parceli zgradijo športna igrišča in pa druge objekte, ki naj služijo zavodu za razvijanje svoje dejavnosti in važne vloge pri vzgajanju mladine. Gre med drugim tudi za zaseg zemlje neke slovenske ustanove, ki ima za nas Slovence važen pomen; gre v bistvu za neki vzgojni zavod in občinski možje bi morali vsaj to upoštevati ob glasovanju tega sklepa. Zavod je že pred leti vložil priziv, a je bil zavržen. Ob glasovanju tega sklepa sta dr. Bratuž in odbornik dr. Paulin glasovala proti, vzdržali so se komunisti in liberalec, ostali svetovalci pa so glasovali za potrditev odborovega skle-

sami izdelali. Jože Zupan, predsednik bralnih značkarjev iz Slovenije, je pozdravil in šoli poklonil lepo število knjig; pozdravila je ob koncu še pokrajinska odbornica Marija Ferletič. Kulturni program se je zaključil z nastopom moškega zbora »Fantje izpod Grmade«.

Prijetno je beležiti, da se slovenske šole na Goriškem poimenujejo po zaslužnih slovenskih možeh, saj s tem dajemo priznanje vsem tistim, ki so za naše šole in za naš narod veliko žrtvovali, dostikrat v hujših razmerah kot so današnje. Poimenovanja so pomemben dogodek, saj to pomeni, da je naša šola živa in da so za razvoj našega naroda pohvale vredni vsi, ki v slovenski šoli delujejo, vzgajajo in se učijo. Taka slovesnost se pripravlja tudi v Gorici, v osnovni šoli v ul. Brolo, za letošnjo jesen. Prav tako jeseni bodo poimenovali osnovno šolo v Števerjanu; pred kratkim je bil tudi na Vrhu sestavljen pripravljalni odbor, ki se je sestel v preteklih dneh in razpravljal o nadaljnji akciji, da bi prišlo do poimenovanja osnovne šole tudi v tej vasi na Krasu.

pa. Ob tem naj povemo, da je občinska uprava ravnala zelo nekorektno, kajti s tem je prizadela škodo ne samo eni slovenski ustanovi, ampak celotni narodni skupnosti.

—o—

SLIKARSKI EX TEMPORE V SOLKANU

V ponedeljek, 24. maja, je bil v Solkanu slikarski ex tempore, ki ga že vrsto let organizira tamkajšnja osnovna šola. Sodelovalo je veliko število učencev iz Slovenije, pet dijakov pa je bilo tudi iz Gorice in sicer Igor Devetak s srednje šole Trinko, Mauro Drigo (šola Perco), Giulio De Rocco (šola Virgilio), Marko Malalan (šola Ascoli) in Elena Zavadlav iz šole Favetti. Gre za lepo tradicijo srečanja osnovnošolskih otrok, ki vsako leto v tem času sodelujejo na tem natečaju v Solkanu; poleg Gorice so prisotne tudi nekatere šole iz drugih italijanskih mest, ki imajo prijateljske stike z Novo Gorico.

Odpravnine

V torek je postal veljaven zakon, ki je bil prej objavljen v Uradnem listu in ki na novo ureja vprašanje odpravnin. Zakon je najprej odobrila poslanska zbornica, kjer je razprava neprekinjeno trajala devet dni in devet noči, nato pa je besedilo zakona potrdil še senat.

Proletarska demokracija je bila svoj čas dala pobudo za razpis ljudskega glasovanja za odpravo zakonodaje, ki je do pred nekaj dnevi urejala vprašanje odpravnin. Referendum je bil že določen za nedeljo, 13. junija. Še ta teden pa bo moralo kasacijsko sodišče razsoditi, ali še obstajajo razlogi za razpis referenduma ali ne. Kasacijsko sodišče bo moralo predvsem razsoditi, ali novi zakon o odpravninah bistveno spreminja prejšnjo zakonodajo na tem področju.

Razgovori SZDL Slovenska skupnost

Predstavniki Slovenske skupnosti iz Gorice so bili v ponedeljek na obisku v Novi Gorici, kjer so imeli razgovore z delegacijo Socialistične zveze delovnega ljudstva. Obisk goriške delegacije spada v večletno sodelovanje in izmenjave med Slovensko skupnostjo in organi Socialistične zveze delovnega ljudstva. Delegacija slovenske manjšinske stranke sta vodila predsednik Gradimir Gradnik in tajnik Marijan Terpin, ki sta orisala zavzetost in prizadevanje Slovenske skupnosti za uresničitev globalnega zaščitnega zakona.

Hkrati sta opozorila na pomembno prisotnost in delo predstavnikov slovenske stranke v krajevnih upravah na Goriškem.

Novogoriška delegacija Socialistične zveze, ki sta jo vodila Lojze Lah in Davorin Škarabot, pa sta posredovala vrsto informacij o položaju v Novi Gorici. Delegacija Slovenske skupnosti iz Gorice si je med zadnjim obiskom ogledala obrate podjetja »Vozila«, kmetijsko zadrugo v Dornberku in pršutarno v Kobjeglavi. Obisk se je končal v popoldanskih urah

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Lev Detela

Enajsto pisateljsko mednarodno povezovalno srečanje

(Breze na Koroškem: 21.5 - 23.5)

Koroško pisateljsko društvo v Celovcu je letos že enajstič povabilo številne avstrijske in mednarodne pisatelje na povezovalno literarno srečanje v zgornjekoroško gorsko vasico Fresach - Breze pri Beljaku. Prav ta koroška pisateljska srečanja se v času današnjih ločevanj in nesporezov med ljudmi in političnimi sistemi razvijajo v neki človeško srečni in neobičajni samorastniški smeri. Zapisana so namreč povezovalnim stikom med ljudmi, bolj kot uradnim referatom neuradnim izmenjavam mnenj v številnih pogovorih, samogovorih, pobudah na robu. Pobudnik koroškega mednarodnega pisateljskega srečanja, predsednik koroškega pisateljskega društva profesor Walther Nowotny, ima tozadevno uspešno roko. Koncentrirani stik kar šestdesetih literarnih ustvarjalcev, znanih in manj znanih imen, ljudi s posebnim intelektualnim ustrojem in velikokrat tudi posebnim značajem, zahteva dinamično in improvizirano režijo dogajanja. Nowotny, ki ni le pesnik, temveč tudi režiser številnih radijskih iger, zna rdečo nit dogajanja uspešno obdržati v rokah.

Skrivnost vedno večjega uspeha srečanja v Brezah pa je dana tudi zaradi posebnih in nadvse težavnih lastnosti prizorišča te literarne prireditve. Breze, v zadnjih stoletjih znano protestantsko zatočišče v gorah, z zanimivim muzejem starih protestantskih tiskov, je kraj, ki je v viharjni dobi boja med verami varoval tudi slovenske Trubarjeve protestante. V teh gorah so našli Trubarjevo slovensko biblijo, tu so protestantje tudi v dobi preganjanja lahko živeli v relativnem miru. Skrivnost prostora daje tudi današnjim pisateljskim protestnikom dobro varstvo. Na meji različnih narodnih in kulturnih, oziroma celo ideoloških sistemov, najdejo kljub različnosti vedno znova tudi neki povezovalni skupni srednjeevropski imenovalec.

Prav letos se je to še posebej pokazalo. Po referatu Madžarke Marije Kajtar o »podobi avstrijske monarhije v romanih avstrijskega pisatelja Josepha Rotha« se je razvnela zelo živahna

diskusija, katero so bistveno oblikovali tudi navzoči slovenski pisatelji in kulturni delavci. Prava podoba večstoletnega življenja narodov v okvirih Avstrije bo zrasla šele iz danes imaginarne antologije literarnih del o življenju države, ki je krojila usodo Čehov, Poljakov, Madžarov, Slovkov, Slovencev, Hrvatov, Romunov ali Italijanov in našla bistveno v literature teh narodov. Miroslav Krleža na Hrvaškem, Ivan Cankar pri Slovencih, Jaroslav Hašek na Češkem, Svevo v Trstu na kritičen in suveren način odkrivajo zakrito podobo avstrijskega družbenega in političnega sistema in vedenja, ki ga je polnila in oblikovala tudi daljna periferija.

V posebnem referatu je znani slovenski kulturni delavec Bogdan Pogačnik podčrtal pozitivne možnosti sveta med Alpami in Jadranom, ki jih je treba kljub določenim težavam gojiti vnaprej. Tudi Pogačnik je nakazal slovenski dopolnilni prinos k podobi o stari Avstriji in tu omenil celo novo slovensko književnost, na primer zadnji roman Mire Mihelič »Cesta dveh cesarjev«, in sodobno italijansko tržaško književnost o habsburškem mitosu. V razpravah so sodelovali tudi Slovenci France Filipič, Žarko Petan in Miloš Mikelc, novi predsednik slovenskega PEN-kluba.

Več predavanj je bilo namenjenih proučevanju literarno-teoretskih in estetskih problemov, prevajanju in nekaterim posebnim temam, recimo sedanji južnoafriški literaturi sredi prisil tamkajšnje rasistične vlade.

Letos so se srečanja udeležili pisatelji iz Zvezne republike Nemčije, Južne Tirolske v Italiji, Švice, Jugoslavije, Romunije, Madžarske, Združenih držav Amerike in Avstrije, medtem ko poljski in vzhodnonemški avtorji iz političnih razlogov niso mogli priti. Slovenske koroške pisatelje je zastopal Valentin Polanšek, ki je tudi član koroškega pisateljskega društva.

Poravnajte naročnino!

Izšla je peta številka »Mladike«

Nova, peta številka Mladike se začneja z uredniškim uvodnikom »Upravne volitve na Tržaškem«. Na drugem mestu pa je objavljena novela Magde Jevnikar »Poti so prazne, čas je že pred zimo...«.

Z zanimanjem preberemo pripovedovanje nekega slovenskega romarja v Medjugorje v Hercegovini, kjer se baje prikazuje Marija skupini otrok oziroma mladih. Pripovedovanje nam sicer ne pove nič posebnega, nič takega, česar bi ne bili že vedeli oziroma brali kje drugje, vendar obudi psihološko ozračje, ki vlada v Medjugorju. Nadaljuje se dnevnik Antona Kufola iz dni dramatičnega dogajanja med zadnjo vojno v Slovenski Benečiji. Olga Lupinc nadaljuje svojo jezikovno rubriko »Naš jezik«. Ivan Peterlin je prispeval športni komentar z

naslovom »Jadran in združevanje«. Vladimir Kos, slovenski pesnik z Japonskega, je zastopan s pesmijo »Vprašanje iz filozofije«. Posebno zanimivost te številke pa predstavlja esej Vinka Ošlaka »Vest — rešiteljica propadajočih temeljnih vrednot«.

Martin Jevnikar ocenjuje pesniški zbirki Venceslava Sejavca »Grmada - kres« in Ivanke Jermol Zavadlav »To usoda je hotela«. Ivo Jevnikar pa poroča o zemljevidu evropskih manjšin in narodov, ki je izšel v Gradcu.

Precej polna je tokrat rubrika »Pisma«, pe stre pa so tudi rubrike »Antena«, »Staro in novo o naravi in človeku« in druge. Reviji je dodana mladinska priloga »Rast« na štirih straneh, ki vsebuje med drugim nekaj kratkih pesmi Marije Kostnapfel.

OBCNI ZBOR

»NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE« V TRSTU

V petek, 28. maja, je bil v Gregorčičevi dvorani 15. redni občni zbor »Narodne in študijske knjižnice« v Trstu. Gotovo je ta ustanova izrednega pomena za vse Slovence, saj je poleg redne knjižničarske službe velikokrat pobudnik zanimivih in kvalitetnih predavanj, razstav in drugih kulturnih pobud.

Uvodno poročilo je imel predsednik dr. Franc Škerlj, ki je razčlenil delovanje knjižnice. Podčrtal je velik obisk, izposojanje knjig, trud za stalno dopolnjevanje publikacij, razčlenil je tudi predavanja, ki jih je organizirala NSK. Nekatera so res odlično uspela ob veliki prisotnosti občinstva, druga, predvsem zadnji cikel predavanj o zgodovini slovenskega časnikarstva, ni dosegel takega uspeha pri poslušalcih, kot prejšnji dve predavanji, prof. Kmecla in dr. Milčinskega.

Sledili sta poročilo tajnika NSK Budala, ki je med drugim omenil pomanjkanje knjižničarskega osebja, in poročilo Odseka za zgodovino, ki ga je prebral Milan Pahor. Delovanje tega odseka je še posebej pomembno, ker je vse delo usmerjeno v čim popolnejše dopolnjevanje arhivskega gradiva, ki je zelo dragoceno pri poznejših raziskavah. Svoji poročili sta prebrala še blagajnik prof. Franjo Kosovel in Milan Bolčič za nadzorni odbor.

Po pozdravih pesnika Miroslava Košute za SKGZ in ravnateljca novogoriške knjižnice Zoltana Jana sta sledili krajši razpravi in razrešnica staremu odboru. Prisotni so nato izvolili novi upravni in nadzorni odbor.

PREDSTAVITEV »SLOVENSKE MATICE«

Slovenski knjigarni v Celovcu, »Naša knjiga« in Mohorjeva knjigarna, hočeta v prihodnjem času predstaviti koroškemu občinstvu vseh 22 slovenskih založb. Kot prva je bila v torek na vrsti »Slovenska matica«, ena najstarejših slovenskih založb. Poseben poudarek ob predstavitvi celotnega založniškega ustvarjanja »Slovenske matice« je bil na dveh novejših izdajah te založbe. Urednika Valens Vodušek in Milko Matičetov sta predstavila drugi zvezek Slovenskih ljudskih pesmi, predsednik »Slovenske matice« dr. Bogo Grafenauer pa je spregovoril o prevodu »Poskusa zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije« Antona Linharta, ki je v nemščini izšla v letih 1788 in 1791.

—o—

ZAPLENJENA KAVA

Jugoslovanski cariniki so v zadnjem času na mejnih prehodih z Avstrijo in Italijo zaplenili nad 10 ton kave. Največjo količino, tri, oziroma 4 tone, so odkrili v dveh tovornjakih, ki sta prihajala v Jugoslavijo z Dunaja.

POGREB ROMY SCHNEIDER

V strogo zasebni obliki so v sredo v zahodnem pariškem predmestju pokopali avstrijsko filmsko igralko Romy Schneider, ki je umrla v soboto zaradi srčnega napada. Pri obredu so bili samo družinski člani in najožji družinski prijatelji. Fotografom in časnikarjem je bil dostop prepovedan tako v cerkev kot na bližnje pokopališče.

Sodobno kmetijstvo

Rumenenje listja pri česnu

Česen je napadla virusna bolezen ru-
mena pritlikavost čebule (allium virus), ki
povzroča na čebuli iznakaženost rastlin,
na česnu pa rumenenje listov. To je po-
sledica pomanjkanja dušika, preprečimo
pa jo le z uporabo zdravega semena. Ta
bolezen je lahko že v rastlinah več let
prisotna, ne da bi le na zunaj obolele. Če
bi se na česnu pojavile uši, jih zatirajte
z metanykstoatom, kajti uši prenašajo to
virusno bolezen.

Sušenje česna v juniju povzročajo gli-
vice ter ogorčice ki žive v zemlji, ki je o-
kužena in v prihodnje za sajenje česna
več let neprimerna. Z ustrezno razredče-
nim vipanom zalijete grede, kamor želite
posaditi česen. Grede nato prekrijte s fo-
lijo ali vrečevino, kar po 10 dneh odstra-
nite in zemljo zrahljajte. Od zalivanja z
vapanom do sajenja česna mora preteči
vsaj tri tedne, pri delu z vapanom bodite
previdni, ker draži sluznice.

Gnojenje s kurjim gnojem za česen ni
priporočljivo. Izogibajmo se dušičnih in
uporabljammo le kalijeva in fosforna gno-
jila. Zalivajte zvečer v hladu ali zgodaj
zjutraj. Hlevski gnoj pa ne uporabite ne-
posredno za česen, pač pa za predhodno
rastlinje.

Čebulina plesen kot ožig ali pepelasta plesen

Čebula ima liste z voščeno prevleko; škropivo iz bordojske brozge, ki ji doda-
mo apneni belež, je uspešno le, če doda-
mo sredstvo za oroševanje ali vlažilo riel-
del, in sicer štirikrat v desetdnevni pre-
sledkih, ali pa temeljito prašimo s horafi-
toramom. Sončna pripeka čebuli ne škodi,
pač pa plesni zelo prija zračna vlaga za-

radi zaplevljenosti gred, vlažne lege ali
okolnega drevja. Brž ko se čebuli osuši
listje, jo vzamemo iz zemlje, dobro posu-
šimo in shranimo.

Na čebuli in česnu se pojavijo škodljiv-
ke čebulnic in gomoljnic; ličinke hroščev
pokalic delajo rove v korenine, gomolje
in čebulice, kjer se naselijo bakterije, ki
povzročajo gnitje. Ličinke strune naraste-
jo do debeline treh centimetrov. Zatiramo
jih s prašivom furadonom tinetom ali vo-
latonom ali pa s škropivom iz sevina ul-
tracida diazinona; škropimo po dežju, da
škropivo lažje prodre do gomoljev.

Z. T.

ZAKAJ GLAS ZA SLOVENSKO SKUPNOST

■ nadaljevanje s 1. strani

Po našem globokem prepričanju imajo
slovenski volivci in volivke tokrat narav-
nost edinstveno priložnost, da se izkažejo,
da se na voliških ravnanju in odločajo tako,
kot ustreza njihovem dostojanstvu in ča-
sti ter njihovim koristim. S svojim glasom
naj odločilno prispevajo, da ne bomo za
nekaj let potisnjeni v kot, na rob dogaja-
nja, tako da ne bomo mogli soodločati o
lastni usodi. Izbira za slovenske volivce in
volivke nikakor ni težka. Pravilno bodo
ravnali, če bodo tokrat oddali svoj glas
kandidatom na listah Slovenske skupnosti,
ki nudi trdna jamstva za vsestransko afir-
macijo naših pravic in koristi tako v ob-
činskem kot pokrajinskem svetu in v ra-
jonskih sosvetih ali konzultah.

20. praznik češenj v Mačkoljah

Med vaškimi prazniki, ki vsako leto
privabijo veliko ljudi na trge, igrišča in
podobne prostore, da se pozabavajo in
sprostijo ob veseli glasbi, kozarcu doma-
čega vina in prijateljskem pogovoru, je go-
tovo med najbolj znanimi »Praznik če-
šenj« v Mačkoljah, ki ga je društvo »Mač-
kolje« letos priredilo že dvajsetič. Že šte-
vilo prirejenih praznikov torej kaže, da
vlada med našimi ljudmi veliko pričako-
vanje za ta praznik v Mačkoljah. Gotovo
igrajo pri tem uspehu pomembno vlogo
tudi češnje, saj se je marsikdo odpravil do
Mačkolj prav zaradi njih. Da je bilo po-
vpraševanje veliko, dokazuje tudi dejstvo,
da so v nedeljo zmanjkale, četudi je bilo
ob odprtju kioskov nabranih in namenjenih
za prodajo skoraj 5 stotov tega odlič-
nega sadja.

Organizatorji so se odločili za tridnev-
no trajanje »Praznika češenj«. Kulturni
program so osredotočili na nedeljsko po-
poldne, ko so nastopili poleg domačih pev-
skih zborov: domači mešani pevski zbor,
otroški pevski zbor »Slovenski šopek« in
dekliški pevski zbor »Slovenski šopek«, še
otroci župnijske Glasbene šole, poleg njih
pa »Godba na pihala iz Nabražine«, folk-
lorna skupina iz Škednja, kantavtor Ser-
gij Štoka in mešani pevski zbor »Marij
Kogoj« od Sv. Ivana.

Vse tri večere je bilo tudi poskrbljeno
za ples. V soboto je igral openski ansam-
bel »Galebi«, v nedeljo ansambl »Otavia
Brajk«, v ponedeljek pa so za ples igrali
godci ansambla »Supergroup«.

Praznik češenj je nekakšen višek celo-
letnega delovanja mačkoljanskih prosvet-
no-kulturnih delavcev. Kot je povedal v
svojem govoru član društva Danijel No-
vak, je društvo uspešno delovalo skozi vse
leto. Priredili so vrsto kulturnih in re-
kreacijskih prireditev. Gotovo najpomem-
nejši dogodek v letošnjem delovanju dru-
štva »Mačkolje« pa je bilo razvitje dru-
štvenega prapora, ki so ga izobesili tudi
na tem tridnevem prazniku.

—o—

OTROŠKI ZBOR »VESELA POMLAD« Z OPČIN NA REVIJI V ZAGORJU

■ nadaljevanje s 4. strani

mogli veliko oddahniti. Že v ponedeljek so
nastopili v openski cerkvi na koncertu ob
zaključku šmarnic. Zapeli so tri pesmi, ki
so pri poslušalcih doživele veliko odobra-
vanje.

Za zaključek letošnjega delovanja pa
nam zbor »Vesela pomlad« priredi v nede-
ljo, 6. junija, ob 17. uri svoj kulturni praz-
nik, ki so mu dali naslov »Praznik Vese-
le Pomladi«. Praznik se bo odvijal v Finž-
garjevem domu na Opčinah. Poleg Mlaj-
šega mladinskega zbora in otroškega zbor-
a »Vesela pomlad« bo nastopila še fol-
klorna skupina društva Tabor, čarodej Re-
nor iz Trsta in nasambl bratov Krt iz
Stranj pri Kamniku. Organizatorji seveda
vabijo vse ljubitelje slovenske otroške pe-
smi, da se udeležijo »Praznika Vesele
pomladi«.

Proslava ob 100-letnici rojstva Frana Venturinja

Letos se spominjamo 100-letnice roj-
stva in 30-letnice smrti znanega in priljub-
ljenega slovenskega skladatelja in zboro-
vodje Frana Venturinja. V soboto zvečer
so se teh dveh obletnic spomnili učenci os-
novne šole Fran Venturini iz Boljunca,
društvo in pevci zbora »Fran Venturini«
od Domja in člani kulturnega društva F.
Prešeren iz Boljunca.

Proslava je izzvenela zelo lepo, saj so
rojaki in prijatelji ter njegovi pevci poskr-
beli, da je bil večer temeljito pripravljen.
Na začetku večera je tajnik ZSKD Vojko
Slavec orisal lik in bogato delovanje tega
odličnega Boljunčana. Po njem so nasto-
pili otroci osnovne šole »Fran Venturini«
iz Boljunca z recitalom o skladateljevem
življenju. Med svojim nastopom pa so tu-
di zapeli vrsto njegovih pesmi, za konec
pa so še zaplesali.

Zatem je nastopil domači pevski zbor
»France Prešeren«, ki ga je svoj čas vodil
Venturini. Pod vodstvom Draga Žerjala
so zapeli nekaj znanih Venturinijevih pe-
smi, kot so »Pozdravljena domovina«,
»Meglica«, »Mornar« in »Pohojna trav-
ca«. Večer je s svojim nastopom zaključil

moški pevski zbor »Fran Venturini« od
Domja, ki je tudi zapel same Venturini-
jeve pesmi. Med njimi bi vsekakor ome-
nili znano »Nocoj, pa oh nocoj« in »Zvez-
de žarijo pokojno«, ki so med našim ljud-
stvom zelo znane.

Zelo lepo je tudi, da so organizatorji
tega spominskega večera poskrbeli za zani-
mivo razstavo Venturinijevih del in spo-
minskih ter fotografskih dokumentov iz
njegovega delovanja in življenja.

—o—

SPOROČILO ČEBELARJEM TRZASKE POKRAJINE

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu
sporoča, da v smislu 6. člena deželnega zakona
št. 17 z dne 16. marca 1982 morajo vsi lastniki
kakršnihkoli panjev, bivajoči na ozemlju trzaska-
ke pokrajine, javiti vsaki dve leti pokrajinskemu
uradu za kmetijstvo število in tip panjev ter
kraj, kjer se nahajajo.

Nadzorništvo sporoča obenem, da potrebno
prijavnico lahko dvignejo čebelarji v uradu, ul.
Milano 19, ter da rok za prijavo zapade 14. ju-
lija 1982.

ŠPANIJA 82

☼☼ S.R. ☼☼

☼ 13 ☼

1978 pri nas. V Rimu so na začetku leta umestili posebno komisijo za proučevanje zaščite Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini.

Na deželnih volitvah sta bila izvoljena dva Slovenca, in sicer Štoka za Slovensko skupnost in Iskra za Italijansko komunistično partijo. V tržaški občinski svet je prišlo 5 Slovencev, trije so bili izvoljeni na komunistični listi, po eden pa na listah Slovenske skupnosti in socialistične stranke. Relativno večino si je zagotovila Lista za Trts, ki je izvolila Cecovinija za župana.

Omeniti velja dvojno oskrnitev spomenika bazoviškim junakom in fašistični napad na Kulturni dom v Trstu.

Na šolskem področju je bila priznana avtonomija slovenskemu poklicnemu zavodu industrijske smeri.

Pri tem ne gre pozabiti na dva pomembna športna dogodka. Košarkarska reprezentanca Jugoslavije si je v Manili zagotovila svetovni naslov z zmago nad Sovjetsko zvezo po podaljšku z enim samim košom razlike. Naslov svetovnega prvaka v boksarski poltežji kategoriji pa si je z zmago nad Argentincem Cuellom zagotovil Pulčan Mate Parlov, olimpijski prvak iz Münchna.

Gostitelj 11. Mundiala, Argentina, se je poročevalcu iz Evrope pokazala kot dežela, ki se kljub vojaški diktaturi skuša, čeprav zelo počasi in polagoma, razviti.

Jugoslavija je izpadla že v kvalifikacijah, potem ko so jo zapustili najboljši igralci, ki so se po svetovnem prvenstvu v Nemčiji odločili za nadaljevanje kariere v tujini. Plavi so igrali v skupini skupno s Španijo in Romunijo. Španci so se oddolžili za poraz izpred štirih let in zaslužen potovali v Argentino.

Italija je zmagala v drugi evropski izločilni skupini, potem ko je doma premagala najnevarnejše tekmece, Anglijo z 2:0 in z istim rezultatom izgubila v Londonu. Toda azzurri ostalih štirih tekem niso izgubili, saj so Luksemburg odpravili s 4:1 in 3:0, Finsko pa s 3:0 in 6:1. Najboljši strelca je bil Bettega z devetimi goli. Toda Bearzotova zbrana ekipa se je — kot se to običajno dogaja — znašla sredi ostrih polemik. Tik pred odhodom v Južno Ameriko je odigrala še zadnjo trening tekmo z Jugoslavijo in povsem razočarala, saj se je srečanje končalo brez gola.

V Buenos Airesu so Italijani pred pričetkom prvega dela odigrali še prijateljsko tekmo z domačim drugoligašem v štadionu Boca in zmagali le z 1:0. Pod pritiskom javnega mnjenja je bil Bearzot prisiljen uvrstiti v ekipo branilca Cabrinija, ki je zamenjal Maldero, in Rossija, ki je odvezel mesto Graziani.

Argentinski Mundial se je pričel 1. junija.

Po otvoritveni tekmi Poljska — Nemčija, ki se je končala brez zadetka, je Italija v Mar del Plati igrala s Francijo. Srečanje se je pričelo zelo slabo za azzurre, saj je srednji napadalec Lacombe že po 44 sekundah premagal Zoffa. Toda zgodilo se je nepričakovano. Italija je zaigrala v polnem in z Rossijem izenačila in v drugem polčasu z Zaccarellijem dosegla zma-

goviti gol. Pot do kvalifikacij v drugi del je bila odprta. Sledila je zmaga nad Madžarsko s 3:1 in goli Rossija, Bettege in Benettija, nato pa še zmaga nad Argentinci z golom Bettege. Italija je tako zmagala v svoji skupini in se skupno z Argentino uvrstila v drugi del tekmovanja.

Poleg azzurrov so se med 8 najboljših uvrstile še Poljska in Nemčija iz druge skupine, Avstrija in Brazilija iz tretje ter Peru in Nizozemska iz četrte. Največje

1978 - 11. svetovno prvenstvo v Argentini 1. del tekmovanja:

1. skupina:	
Argentina — Madžarska	2:1
Italija — Francija	2:1
Argentina — Francija	2:1
Italija — Madžarska	3:1
Italija — Argentina	1:0
Francija — Madžarska	3:1
uvrščeni v drugi del: Italija in Argentina	

2. skupina:	
Zvezna republika Nemčija — Poljska	0:0
Tunizija — Mehika	3:1
Poljska — Tunizija	1:0
ZRN — Mehika	6:0
Poljska — Mehika	3:1
ZRN — Tunizija	0:0
uvrščeni v drugi del: Poljska in ZRN	

3. skupina:	
Avstrija — Španija	2:1
Brazilija — Švedska	1:1
Avstrija — Švedska	1:1
Brazilija — Španija	0:0
Španija — Švedska	1:0
Brazilija — Avstrija	1:0
uvrščeni v drugi del: Avstrija in Brazilija	

4. skupina:	
Peru — Škotska	3:1
Nizozemska — Iran	3:0
Iran — Škotska	1:1
Nizozemska — Peru	0:0
Peru — Iran	4:1
Škotska — Nizozemska	3:2

Polfinale:	
skupina A:	
ZRN — Italija	0:0
Nizozemska — Avstrija	5:1
Italija — Avstrija	1:0
ZRN — Nizozemska	2:2
Nizozemska — Italija	2:1
Avstrija — ZRN	3:2

1. Nizozemska	
2. Italija	
3. Zvezna republika Nemčija	
4. Avstrija	
skupina B:	
Argentina — Poljska	2:0
Brazilija — Peru	3:0
Argentina — Brazilija	0:0
Poljska — Peru	1:0
Argentina — Peru	6:0
Brazilija — Poljska	3:1

1. Argentina	
2. Brazilija	
3. Poljska	
4. Peru	

Mali finale za tretje mesto:	
Brazilija — Italija	2:1

Veliki finale za prvo mesto:	
Argentina — Nizozemska	3:1
(po podaljških)	

presenečenje je pripravil Peru, ki je zmagal v svoji skupini in izločil Škotsko.

V polfinalu se je Italija najprej srečala z Nemčijo in igrala neodločeno, po zmagi nad Avstrijo pa je bila tik pred osvojitvijo prvega mesta. Toda v srečanju z Nizozemsko, ki se je sicer pričela zelo ugodno za Italijane (avtogol Brandtisa v 19. minuti), so prišle na dan predvsem hibe v obrambi. Na vratarju Zoffu je še vedno ostal sum, da ne zna uspešno posredovati na strele od daleč. Tako je v nadaljevanju prejel dva gola iz precejšnje razdalje in Italija je bila druga po zaslugi Avstrije, ki je nepričakovano premagala Nemčijo.

V drugi polfinalni skupini je Argentina premagala Poljsko in Peru in igrala neodločeno z Brazilijo, kar je bilo dovolj za prvo mesto pred Brazilci, ki so sicer dosegli isto število točk, vendar s slabšim količnikom golov. V malem finalu za tretje mesto je Italija igrala z Brazilijo in spet — tako vsaj nekateri še vedno zatrjujejo — izgubila zaradi slabih posegov Zoffa na strele od daleč. V velikem finalu pa sta se spoprijeli Argentina in Nizozemska. Štadion River Plate je grmel od navdušenja. Belo-modri so silovito napadali, toda nizozemska obramba je bila nepropustna vse do 38. minute, ko je Kempes po hitrem protinapadu premagal nizozemskega vratarja.

Kljub doseženi prednosti so Argentinci nadaljevali s pravim presingom na Schrijversova vrata. V nadaljevanju so domačini popustili in Nizozemci so izenačili. Potrebna sta bila podaljška. Prav ko se je iztekala zadnja minuta prvega podaljška, je Kempes dobesedno ukradel žogo in povedel. Nizozemci so izgubili živce, tako da je Bertoni lahko zaokrožil na 3 proti 1.

Argentina je prvič osvojila svetovni naslov v postavi: Fillol, Olguin, Tarantini, Gallego, Luis, Galvan, Passarella, Bertoni, Ardiles, Loque, Kempes in Ortiz. Kempes pa si je z dosežkom v finalni tekmi obenem zagotovil tudi naslov najboljšega strelca s šestimi goli.

(Konec)

OB TRIDESETLETNICI UPRAVNIH VOLITEV NA TRZASKEM LETA 1952

■ nadaljevanje s 3. strani

nih volitev l. 1952 je bil napredek independističnih strank, predvsem Fronte dell'Indipendenza, ki je podvojil svojo moč. Zanj je verjetno volilo tudi mnogo Slovencev. Zelo je tudi napredoval MSI, ki je tudi podvojil svoj odstotek glasov. Nazadovale pa so stranke italijanske večine in tudi Vidalijeva KP STO-ja.

Če hočemo analizirati te volitve iz stališča, kdo je hotel povratek Italije in kdo je bil za ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja, pa se razmerje sil ni bistveno spremenilo od volitev leta 1949. Za STO je glasovala vsaj tretjina volivcev, Italiji naklonjene sile pa so izbrale nekaj več kot 60 odstotkov vseh glasov. (Kar so namreč izgubili demokristjani, republikanci, liberalci in socialdemokrati, so pridobili mi-sovci.)

Če potem iščemo podobnosti med tedanjimi volitvami in letošnjimi, vidimo, da je v določenih italijanskih političnih krogih še danes aktualno voditi protislovensko (»protislovensko«) politiko, ki žanje v Trstu, kot vse kaže, precej uspehov.

avb